

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä siten, että tietojen poistaminen poliisiasiaintietojärjestelmästä olisi toteutettava kyseisen lain mukaisesti kuuden vuoden kuluessa lain voimaantulosta eli 1 päivään tammikuuta 2020 mennessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2018 alusta.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia (761/2003) muutettiin vuoden 2014 alusta voimaan tulleella lainmuutoksella 1181/2013. Osana muutosta myös tietojen poistamista koskevia säännöksiä selkeytettiin vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Poliisin tietojärjestelmien tiedot säilytetään uudistettujen säännösten mukaan tietojen käyttötarpeen vaatimusten mukaisesti ottaen huomioon rekisteröidyn, muun asianosaisen ja poliisin henkilöstöön kuuluvan oikeusturvan vaatimukset.

Poliisiasiaintietojärjestelmää oltiin jo lain säätämishetkellä uudistamassa. Poliisin toiminnanohjausjärjestelmän kokonaisuudistuksen (VITJA-hanke) tavoitteena on yhtenäistää ja tehostaa poliisin ja muiden turvallisuus- ja oikeusviranomaisten operatiivinen tietojärjestelmäkokonaisuus. Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 22 §:ssä säädetään tietojen poistamisesta poliisiasiaintietojärjestelmästä. Vuoden 2014 alussa voimaan tulleet tietojen poistamisaikojen muutoksia ei suurten kustannusten vuoksi katsottu enää tarkoituksenmukaiseksi toteuttaa vanhassa poliisiasiaintietojärjestelmässä. Tästä syystä lain voimaantulosäännöksen 3 momenttiin sisällytettiin siirtymäsäännös, jonka mukaan laissa tarkoitettu tietojenkäsittely on toteutettava neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

VITJA-hankkeen suunniteltu toteutusaikataulu on muuttunut vuoden 2013 jälkeen. Hankkeen viivästymisen vuoksi tietojen poistamista koskevia säännöksiä ei ole ollut mahdollista toteuttaa uudistettuun poliisiasiaintietojärjestelmään lainmuutoksen 1181/2013 voimaantulosäännöksen edellyttämässä aikataulussa 1 päivään tammikuuta 2018 mennessä.

Sisäministeriössä on parhaillaan käynnissä poliisin henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta valmisteleva hanke (SM064:00/2015). Hankkeen tavoitteena on saattaa poliisin henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö vastaamaan uudistunutta Euroopan unionin tietosuojalainsäädäntöä sekä toimintaympäristön ja poliisilainsäädännön muutoksista johtuvia keskeisiä tarpeita. Kokonaisuudistuksen yhteydessä arvioidaan myös tarve tietojen poistamista koskevien säännösten uudistamiseen.

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momenttia muutettavaksi siten, että 22 §:ssä tarkoitettu tietojen poistaminen poliisiasiaintietojärjestelmästä on toteutettava tämän

lain mukaisena kuuden vuoden kuluessa lainmuutoksen 1181/2013 voimaantulosta. Tietojen poistamista koskevat muutokset olisi siten toteutettava poliisiasian tietojärjestelmään 1 päivään tammikuuta 2020 mennessä.

2 Esityksen vaikutukset

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa henkilötietojen käsittely nykyisellään poliisin henkilötietolain kokonaisuudistuksen voimaantuloon ja poliisin tietojärjestelmä uudistusten toteuttamiseen asti. Esityksellä ei siten olisi välittömiä vaikutuksia poliisin tai muiden viranomaisten toimintaan.

Esityksen valtiontaloudelliset vaikutukset olisivat positiiviset. Tietojen poistamista koskevien säännösten väliaikainen toteuttaminen nykyiseen poliisiasian tietojärjestelmään voimassa olevan siirtymäsäännöksen edellyttämällä tavalla aiheuttaisi noin 100 000 euron kustannukset, jotka vältettäisiin esitetyllä siirtymäajan pidentämisellä.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sisäministeriössä yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2018 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain (1181/2013) voimaantulosäännöksen 3 momentti seuraavasti:

Tässä laissa tarkoitettu tietojenkäsittely on toteutettava tämän lain mukaisena neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Tietojen poistaminen poliisiasiain tietojärjestelmästä on kuitenkin toteutettava 22 §:n mukaisesti kuuden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 30 päivänä marraskuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Sisäministeri Paula Risikko

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain (1181/2013) voimaantulosäännöksen 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Tässä laissa tarkoitettu tietojenkäsittely on toteutettava tämän lain mukaisena neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Ehdotus

Tässä laissa tarkoitettu tietojenkäsittely on toteutettava tämän lain mukaisena neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta. *Tietojen poistaminen poliisiasian tietojärjestelmästä on kuitenkin toteutettava 22 §:n mukaisesti kuuden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .